

De invasie van Walcheren in 1809

In februari 1795 capituleerde ook Zeeland voor de Franse troepen. Onder Frans toezicht werd in Nederland de Bataafse republiek ingesteld. Toen Napoleon vanaf 1799 steeds meer invloed kreeg (hij kroonde zichzelf in 1804 tot keizer), werden ook zijn familieleden bekleed met hoge ambten. Zijn broer Lodewijk Napoleon werd aangesteld als Koning van Holland. De Engelsen, de belangrijkste tegenstanders van Frankrijk, zagen Walcheren als een bedreiging, als een mogelijke uitvalsbasis voor een aanval op hun land, hetgeen zij uit alle macht wilden voorkomen. Op 31 juli 1809 openden ze daarom zelf de aanval. Vlissingen werd zwaar beschadigd en Veere werd ook beschoten. De bombardementen duurden bijna een etmaal. De zee was erg woelig en het schieten gebeurde nogal onnauwkeurig. Slechts hier en daar kwamen er kanonskogels terecht in Veerse gebouwen, die daar tot op de dag van vandaag in de gevels zijn blijven zitten. De kerk werd wel zwaar gehavend en is sindsdien niet meer als kerk in gebruik geweest.

De Engelsen zouden niet lang blijven, want ze bezweken massaal aan de zogenaamde 'Zeeuwse koortsen', een gematigde vorm van malaria die op Walcheren voorkwam en in combinatie met besmettelijke infectieziekten in veel gevallen dodelijk was. Van de 40.000 Engelse soldaten die voet op Zeeuwse bodem zetten, waren er binnen enkele weken al 13.000 door de ziekte geveld. In grote haast werd de Grote Kerk zoveel mogelijk als hospitaal ingericht. Nog datzelfde jaar 1809 trokken de Engelse troepen zich terug. Zeeland werd definitief bij het Franse rijk ingelijfd. Om te voorkomen dat een dergelijke invasie nog eens zou plaatsvinden, legden de Fransen een ongekende bouwnijverheid aan de dag. In een tijdsbestek van twee jaar werd Veere getransformeerd tot een militair bolwerk. De stad kreeg een nieuwe gordel van vestingwerken en de Grote Kerk werd nu definitief verbouwd tot militair hospitaal. Er werden vier verdiepingvloeren in aangebracht en in de vensters werden nieuwe lichtopeningen gemaakt. De laatst overgebleven restanten van grafzerken uit de kerk werden daarbij gebruikt als vensterbanken.

Bezoek van de keizer aan Veere

Keizer Napoleon bezocht Walcheren in die periode twee keer om er op toe te zien dat de nieuwe vestingwerken aan zijn hoge eisen zouden voldoen. Op 10 mei 1810 en op 28 september 1811 deed hij Veere aan, terwijl hij op woensdag 9 mei officieel ontvangen zou worden door het stadsbestuur van Middelburg aan het Groenewoud. Burgemeester Schorer van Middelburg zag de kleine gedrongen verschijning echter over het hoofd en richtte zich in zijn welkomstwoord niet tot Napoleon, maar tot iemand uit zijn gevolg. Het jaar daarna had hij met de Veerse burgemeester ook heel wat te stellen, toen diens buitenhuis zou worden afgebroken voor de uitbreiding van de vestingwerken. Uit kaartmateriaal blijkt namelijk dat een ravelijn zou worden aangelegd op de plaats waar de buitenplaats Borndal lag, indertijd eigendom van de Veerse burgemeester Adriaan Jacobze. Met een smeekbede aan Napoleon werd echter bereikt dat het oorspronkelijke plan werd gewijzigd. Ook gebeurde het dat een oude vrouw uit de Veerse bevolking zich voor de voeten van de keizer wierp om te bepleiten dat haar zoon zou worden bevorderd tot officier.

Napoleon werd in 1813 verslagen door de gezamenlijke Europese staten. In 1814 verlieten de laatste Franse soldaten het eiland Walcheren. Nederland werd een koninkrijk met Willem I als vorst.